

1981, 26. listopadu – Sdělení VONS č. 281 o soudním jednání u Městského soudu v Bratislavě s Edwardem Kalinowským a jeho odsouzení pro trestný čin podvracení republiky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, k propadnutí zabavených věcí státu a vyhoštění z Československa po vykonání trestu.

Dne 19. 11. 1981 Městský soud v Bratislavě za předsednictví JUDr. Petra Šimka odsoudil k 16 měsícům odnětí svobody do I. NVS polského státního příslušníka Edwarda Kainovského, nar. 1956 v Toruni, naposled zaměstnán jako řidič Huty Katowice, za pomoc k trestnému činu podvracení republiky podle § 10/1c trestního zákona k § 98/1 trestního zákona.

Skutkovou podstatu naplnil Edward Kalinowski dle mínění soudu tím, že dne 30. 4. 1981 převezl ve svém autě, které mu předtím daroval jeho strýc ve Vídni, celkově 175 ks časopisu Právo lidu, Listy a Svědectví a 10 magnetofonových kazet s namluveným článkem redakce Svědectví k polským událostem. Tyto měl převzít od českého emigranta Libora Roučka. Soudu se v průběhu hlavního líčení nepodařilo prokázat, že Edward Kalinowski měl odevzat v Bratislavě uvedené materiály Eleně Gybalové a Františku Hrabalovi, kteří byli původně rovněž obviněni z trestného činu podle § 98 trestního zákona, ale později bylo jejich trestní stíhání zastaveno. V hlavním líčení se rovněž nepodařilo dokázat styk Edwarda Kalinowského s Roučkem. Zůstal jen holý fakt výskytu časopisů a kazet ve voze Kalinowského, přičemž on sám popíral, že by o celé věci cokoliv věděl.¹

Na základě těchto indicií (které se navíc vztahují k věci, jež sama o sobě může vytvořit nanejvýš skutkovou podstatu správního přestupku proti celním předpisům) soud uznal Edwarda Kalinowského přesto vinným a krom trestu odnětí svobody mu uložil i trest propadení věci (časopisů, kazet a automobilu) ve prospěch státu. Po odbykání trestu má být Edward Kalinowski vyhoštěn z ČSSR.

Prokurátor neopomenul v závěrečné řeči připomenout, že jde o první příklad tohoto druhu na Slovensku od roku 1970 a že „ani v tomto případě se ho nedopustil občan SSR“.

Po vynesení rozsudku se Edward Kalinowski výslovně vzdal odvolání, prokurátor se nevyjádřil, rozsudek tedy není pravomocný.

Edward Kalinowski je členem Solidarity a až do svého uvěznění byl i členem PSDS. Členství v PSDS se však v listě, který adresoval z vazby polskému konzulovi v Bratislavě, vzdal.

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 11, s. 7.

POZNÁMKY

- ¹ Kalinowski byl zadržen na hraničním přechodu z Rakouska v Petržalce. Během osobní prohlídky byla u Kalinowského nalezena adresa studentky Eleny Gibalové, která byla ve svém bratislavském bytě také 30. 4. 1981 zatčena spolu s Františkem Hrabalem. Při domovních prohlídkách 30. 4. a 1. 5. 1981 bylo v bytě Gibalové zabaveno velké množství osobní korespondence a dva psací stroje. Dne 7. 5. 1981 proběhla domovní prohlídka také u Hrabala. Pro nedostatek důkazů byl Hrabal propuštěn z vazby 16. 6. 1981 a bylo zastaveno jeho trestní stíhání, Gibalová byla propuštěna 1. 7. 1981 a 16. 8. 1981 bylo zastaveno její trestní stíhání. Na Kalinowského byla 4. 5. 1981 uvalena prokurátorem Městské prokuratury v Bratislavě vazba pro trestný čin pobuřování podle § 100 tr. zák. V průběhu vyšetřování bylo obvinění změněno na trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst. 1 tr. zák. Kalinowski se hájil, že „o závadném materiálu ve svém voze nevěděl, neboť tento dostal několik hodin před odjezdem do ČSSR od svých příbuzných ve Vídni“. Viz text „Edvard Kalinowski [sic] odsouzen“ uložený in: LP, Sb. VONS, inv. č. 159, sign. IV/2, kart. 29 (k tomuto textu je přiložena fotografie E. Kalinowského); dále článek „Polský robotník odsouzený v ČSSR“ o zadržení E. Kalinowského na Slovensku při cestě z Vídně do Polska a o jeho odsouzení in: *Právo lidu* 88, 1982, č. 1, nestr.